SVENSK MUSIKTIDNING

N:r 9. | Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS. Telefon: Vasa 619. | NORDISKT MUSIKBLAD. Stockholm den 2 Maj 1898. | Expedition: Kungatensgatan 56. Pris: Helår 5 kr. Lösnummer 25 öre. Annonspris 20 öre pr petitrad. | 18:e Årg.

John Forsell.

Det är ej första gången en militär öfvergått till konstnärslifvet, då löjtnant John Forsell för ett par år sedan inträdde i operaartisternas led. Före honom ha ett par af våra operatenorer gjort samma manöver, nämligen, hans lärare, f. d. operasångaren Julius Günther, och den ännu tjenstgörande operatenoren Mikael Bratbost.

En sångares musikanlag märkas och utvecklas långt senare, än hos den, som trakterar ett instrument. »Underbarn», som äro virtuoser på piano eller violin, har man ju många, men sångvirtuoser af samma ålder som dessa finner man knappast, och det helt enkelt derför, att sångorganet ej utvecklar sig och mognar förr än man »trampat ut barnskorna». Barnets lif är egnadt åt skolarbetet med ett framtidsperspektiv af annan verksamhet än konstnärens. Särskildt blir musikstudiet vid sidan af det literära och vetenskapliga en bisak, och då man tagit »studenten» gäller det att välja mellan universitetsfakulteterna, att enrollera sig bland fosterlandsförsvararne eller slå in på en praktisk lefnadsbana. Der musikanlagen äro rikare och mera utpreglade taga de emellertid ut sin rätt, och då konstens genius pekar upp mot dess tempel, der äran, lagern och äfven guldet lyser och lockar, gör sig konstnärssjälen fri. Så gör operascenen och konsertsalen ofta eröfringar af förmågor, hvilka endast i privatlifvet gjort sig bemärkta eller på sin höjd som »musikälskare» och »musikälskarinnor» någon gång uppträdt offentligt men först senare tagit steget fullt ut in på konstnärsbanan.

Härpå lemnar oss hr John Forsell ett exempel. Såsom »musikälskare» lät han, om vi rätt minnas, först höra sig i Musikaliska akademien å en fru Edlings konsert den 17 febr. 1894, då han värkte ganska stor uppmärksamhet med Figaro-arian ur »Barberaren» och i duetten mellan Susanna och grefven ur »Figaros bröllop». Vid den tiden gjorde löjtnant Forsell sångstudier vid Musikaliska akademien. Efter dessas slut och derpå följande studieresa till utlandet skedde herr Forsells första offentliga uppträdande på kgl. operan, der han å en symfonikonsert sjöng aria och recitativ ur Glucks »Iphigenia i Aulis».

John Forsell är född i Stockholm den 6 november 1868. Han blef student 1888 och tog 1890 officersexamen, hvarpå han samma år utnämndes till underlöjtnant vid kgl. Uplands regemente. Gymnastiska Centralinstitutet genomgick han från 1891 till 1894, då han tog gymnastikdirektörsexamen, och samtidigt härmed studerade löjtnant Forsell solosång vid Musikkonservatorium i Stockholm från våren 1892 till våren 1894 för professor Günther. Vintern 1894—95 vistades hr Forsell i Paris i och för utöfvande af sjukgymnastisk verksamhet, men lade ej derför sångstudierna å sido. Under vistelsen i den franska hufvudstaden skaffade han sig tillfälle att åhöra lektionerna i sång vid konservatoriet derstädes och bevistade en del af prof. Bax' sånglektioner.

John Forsell.

Efter att i januari 1896 ha erhållit 3 års permission från militärtjenst debuterade hr Forsell å k. operan d. 26 februari samma år som *Figaro* i »Barberaren» och blef sedan med engagement fästad vid densamma. Vi yttrade då, att på länge en så lofvande debut ej egt rum på vår operascen. Med en stark, omfångsrik och behaglig bariton förenade debutanten en smak i föredraget, som är ganska sällsynt, också blef han af publiken mottagen med lifligt bifall. Efter detta första uppträdande har hr Forsell utfört 23 roler och instuderat ännu fler. Så har han, debutrolen oberäknad, utfört *Bazil* i »Barberaren», *Almaviva* i »Figaros bröllop», *Alfonzo* i »Leonora», *Escamillo* i »Carmen», *Müller* i »Nürnbergerdockan», *Dulcamara* i »Kärleksdrycken», *Lothario* och *Laertes* i »Mignon», *lorden* i »Fra Diavolo», *Silvio* i »Pajazzo», *Robert* i »Jolantha», *En härold* i »Sveagaldrar», *John* i »Syrsan vid härden», *Splendiano* i »Djamileh», *Antoine* i »Mjölnarvargen» och slutligen titelrolen i *Don Juan*, hvarmed han ådagalade betydande framsteg äfven i dramatiskt hänseende. Äfven de goda anlagen fordra, för att göra sig rätt gällande, scenvana. Först då en konstnär är rätt varm i kläderna på scenen kan den dramatiska ledigheten och rätta plastiken bli hans tillhörighet äfvensom sjelfva sångföredraget frigöra sig från forcering, uppstyltning och enformighet samt det mjuka, mångskiftande parlandot fullkomna den musikaliska deklamationen. De framgångar hr Forsell hittills kunnat inregistera hänvisa på en vacker konstnärsframtid.

Hr Forsell har äfven i Kristiania uppträdt som Figaro i »Barberaren» och sjungit på flere konserter i Stockholm, Kristiania, Göteborg, Upsala etc. Flere af hans roler hafva instuderats för Anders Willman.

Från sin befattning som löjtnant i k. Uplands regemente erhöll hr Forsell afsked våren 1897 men kvarstår som löjtnant i regementets reserv. Vi kunna tillägga att hr Forsell äfven verkar som sånglärare.

Om det musikaliska föredraget i slutet af 19:de århundradet.

(Forts. och slut.)

Hugo Riemanns fraseringslära gillas ej af Fr. Kullak. Denne räknar som en förtjenst hos Riemann, att han stält hela föredragssättet under crescendo- och diminuendotecken, hvilket framför det gamla bruket har företräde, då enligt detta vid föredrag af tonverk endast de gifna föredragstecknen hade något att gälla vid utförandet. Länge har det erkänts och af Rich. Wagner blott upprepats, att det rigtiga tempot beror af tanken och känslans uppfattning af melodien eller den melodiska strofen (melos). Sångens egentliga lifselement är svälltonen eller, vid längre tonföljder, det vexlande till- eller aftagandet af tonstyrkan, så att två bredvid hvarandra stående melodi-toner aldrig kunna hafva samma tonstyrka. Riemanns påståenden tåla dock vid att noga pröfvas. Rätt har han deri, att sångaren vid föredraget af sin melodi har att gifva akt på textordens mening, under det att instrumentalisten endast har att betrakta tongrupperna eller föredragstecknen. Riemann vill nu taga instrumentalisterna under armarna genom fraseringen, d. v. s. genom rigtig sammanfattning och särskilning af de musikaliska tankarne medelst särskilda tecken. Han har föranstaltat särskilda fraseringsupplagor af våra klassiker, hvilkas verk sålunda härigenom skulle framträda för första gången med riktig frasering.

Kullak är med rätta ej belåten med de af Riemann införda läsetecknen, hvilka begränsa de allra minsta rytmiskt-metriska bilder, och ej heller med fraseringsbågarna, som undantränga legatobågarne. Läsetecknen sönderstycka de enklaste tankar, och fraseringsbågarne draga fram öfver punkter och pauser, obekymrade om legato och staccato, så att lätt missförstånd om notbilden kan inträffa. Ännu mindre gillar Kullak den af Riemann anbefalda taktfriheten och den »föredragsfiness», som ligger i påståendet, att »den fyrdelade takten skall betraktas som två gånger tvådelad». Ännu förskräckligare finner K. den af Riemann älskade grafiska lösryckningen af första noten i takten, skulle ock denna endast hafva värdet af en sextondel. Man häpnar öfver den djerfhet Riemann tillåter sig med fraseringstecken i Beethovens sonater, och hvilka alldeles ställa den store mästarens föredragstecken i skuggan. Äfven gamle Seb. Bach är utsatt för Riemanns fraseringsgriller i lösryckandet af första taktnoten. Den, som känner till Ad. Bernh. Marx' ledning i föredraget af Beethovens pianoverk, vet, att denne bättre än Riemann förstått att anvisa föredraget i enlighet med tontankarnes naturliga ordnande. Huru Kullak ytterligare affärdar Riemann hänvisa vi till hans bok att upplysa om.

Kullak är, efter hvad han bedyrar en passionerad beundrare af Wagnerska musiken, men det hindrar honom icke att oförfärad kritisera hans skrift »Über das Dirigieren». Han finner i Wagners anvisningar rörande tempot »mycket, som är fantastiskt och mystiskt förvirradt», och kan ej instämma i den åsigten, att det »rena adagiot ej kan spelas långsamt nog och allegrot icke fort nog. Dirigenter finnas, som ordagrant följa denna anvisning och derför anse sig mycket betydande, och likväl är, trots Wagner, tempot förfuskadt, om det emot styckets natur tages öfverdrifvet långsamt eller hastigt.

Så har emellanåt Hans von Bülow, hvilken på det hela var en utmärkt dirigent, »hetsat» tempot. Han hade icke, såsom den gamle Dorn ville ha det, »hufvudet i partituret utan partituret i hufvudet». Bülow tog 1846 en »flere timmars pianolektion» hos Mendelssohn-Bartholdy och skrifver derom, att mästaren höll strängt på att hålla takten och förbjöd hvarje icke föreskrifvet ritartando samt ville ha hvarje anbefald fördröjning inskränkt till minsta mått. Han protesterade också mot ett jägtande föredrag af hans stycken genom spelare, som medels hastigt tempo trodde sig undgå förebråelsen att vara *sentimentala*.

Kullak protesterar mot det af Bülow använda elaka ordet »Schumannklink», i det han anmärker, att äkta själs- och känslodjup af ingen fått ett bättre uttryck än af Schumann. Om än Richard Wagner frånkände honom förmågan af större konceptioner, så kunna sådana verk som A moll-konserten och pianoqvartetten emellertid ställas vid sidan af de värderikaste likartade kompositioner af våra förnämsta tonsättare.

Tänkvärdt yttrar sig Kullak om den taktfrihet, som betecknas med »Tempo rubato» och som särskildt i Chopins dansstycken spelar en så vigtig rol. Chopins lärjunge Mikuli uppgifver emellertid i företalet till sin Chopinupplaga, att den polske komponisten var obeveklig i fråga om att iakttaga tempo och att metronomen alltid fanns på instrumentet. Till och med vid hans mycket klandrade *tempo rubato* spelade alltid den ackompanjerande handen strängt taktmessigt, under det den andra, som skötte melodien, antingen likasom obeslutsamt dröjande eller såsom då man under passioneradt tal med en viss nervös häftighet faller in för tidigt, frigjorde det musikaliska uttrycket från alla rytmiska fjättrar.

Kullaks skrift är sålunda efter allt hvad vi kunna finna, en tillförlitlig rådgifvare beträffande det rätta musikaliska föredraget.

Musikföreningen

i Stockholm

1881—1898.

Då Musikföreningen, hvilken för ungefär 18 år sedan framträdde inför offentligheten, d. 19 april utförde sin i ordningen 50:e konsert, har den, med en blick på det framfarna, lämnat några uppgifter angående föreningens uppkomst och verksamhet under nämnda tid i en särskild broschyr, hvarur vi göra nedanstående utdrag.

I hufvudstaden hafva före Musikföreningen funnits tvenne större sällskap med liknande syfte. Det första, »Harmoniska sällskapet», stiftades år 1820 och verkade i närmare 30 år; formligen upplöst blef det först år 1865. Styresman under större delen af dess tillvaro var hofsångaren Isak Berg.

År 1860 stiftades »Nya harmoniska sällskapet», hvars ledande personlighet var Julius Günther. Båda dessa sällskap bragte till utförande såväl större körverk med orkester, som, måhända företrädesvis, mindre sådana med piano och a capella. Det »Nya harmoniska sällskapet» gaf, efter ett par års hvila, sin sista konsert 1878 och upphörde därefter med sin verksamhet. Synnerligen kännbart var emellertid fortfarande behofvet i hufvudstaden af ett organiseradt musiksällskap med uppgift att för allmänheten framföra större och värdefullare tonskapelser utom operans område, särskildt körverk, och med hänsyn härtill utfärdades i mars år 1880 inbjudning till bildande af ett nytt sällskap, undertecknad med namnen å de båda inbjudarne, förste hofkapellmästaren vid K. Operan, Ludvig Norman, och fil. doktorn, sekreteraren vid k. Musikaliska akademien, Vilhelm Svedbom.

Huru sedermera Musikföreningen under de år som gått till ända alltifrån den med framförandet af Händels oratorium »Messias» den 3 mars 1881 gaf sin första konsert, och tills den med framförandet af samme mästares oratorium »Jefta» den 19 april 1898 firade sin femtionde konsert, uppfyllt det för sig satta målet att utgöra en permanent sångförening, hvilken med tillhjälp af en stor orkester skulle till allmänhetens kännedom låta bringa erkända musikverk i större form», framgår af broschyrens fullständiga förteckning öfver vid dessa femtio konserter utförda tonverk. Denne upptager först en kronologisk redogörelse för programmen å de särskilda konserterna och vid en sammanfattning deraf framgår således, att föreningens verksamhet omfattat utförandet af följande tonverk:

I. Vokalverk:

A. Körverk med orkester:

Oratorier:

Händel: *Messias* (1881, 1889 samt delar däraf 1885). *Israel i Egypten* — 1:a afdeln. (1885), *Josua* (1895), *Jefta* (1898).
Kiel: *Kristus* (1896, 1897).
Mendelssohn: *Elias* (1883, 1892), *Paulus* (1891, 1897).
Norman: *Konungarne i Israel*, fragment (1886).
Rubinstein: *Babels torn* (1893).
Saint-Saëns: *Syndafloden* (1891).
Wennerberg: *Jesu födelse* (1888).

Mässor, psalmer, andliga kantater etc.:

Bach: *Mässa i H-moll* (1896 samt delar däraf 1885).
Beethoven: *Mässa i C-dur* (1893).
Cherubini: *Missa solennis n:r 4 i D-moll* (1881), *Requiem* (1886).
Franck: *Rebecka* (1898).
Gounod: *Gallia* (1894).
Hartmann: *Davids 115:e Psalm* (1894).
Josephson: *Quando corpus* (1889).
Kiel: *Requiem* (1884).
Mendelssohn: *Lofsång* (1894).
Mozart: *Requiem* (1890, 1891).
Norman: *Rosa rorans bonitatem* (1886 1893).
Schubert: *Tantum ergo* (1897).
Söderman: *Katolsk mässa* (1886, 1895).
Verdi: *Requiem* (1887).

Världsliga kantater etc.:

Beethoven: *Fantasi* för piano, kör och orkester (1896), delar af musiken till *Athens ruiner* (1897).
Berlioz: *Faust* (1886, 1888, 1890, 1894), *Tristia:* Ofelias död, Meditation (1897).
Brahms: *Schicksalslied* (1881, 1898).
Bruch: *Schön Ellen* (1884).
Gade: *Elverskud* (1882), Scener ur *Baldurs dröm* (1898).
Hallström: *Das Sonnenkind* (1884), *Sfinxen* (1898).
Haydn: *Stormen* (1882), *Årstiderna* (»Våren» 1893, i sin helhet 1894).
Mendelssohn: *Den första Valborgsmässonatten* (1881).
Mozart: Delar af musiken till *Idomeneo* (1890).
Norman: Ur *Kantat vid invigningen af K. Musikaliska Akademiens byggnad* (1886). Ur *Humleplockningen:* Snöflingornas saga (1888, 1889, 1897), Kung Hakes död (1888).
Rubenson: Ur musiken till *Halte-Hulda* (1891).
Schubert: *Gesang der Geister über den Wassern* (1882), *Ständchen* (1897).
Schumann: *Der Rose Pilgerfahrt* (1883), *Nachtlied* (1884), *Paradiset och Perin* (1887).
Stenhammar: *Snöfrid* (1896).
Strauss: *Wanderers Sturmlied* (1897).
Svedbom: *I rosengården* (1888, 1889).
Söderman: *Hjärtesorg* (1883, 1888, 1889), *Die Wallfahrt nach Kevlaar* (1884), *Peer Gynt*, fragment (1892).
Thieriot: *Am Traunsee* (1894).
Wagner: Slutscen ur 1:a akten af *Parsifal* (1896).
Åkerberg: *Till aftonstjärnan* (1889), *Prinsessan och svennen* (1889).

B. Körverk med piano:

Bargiel: *Die Libellen* (1882, 1891), *Frühlingsnacht* (1891).
Brahms: *Gesang auf Fingal* (1882).
Hallén: *Påskklockorna, Vattenliljan, Hör du ej?* (1884).
Hallström: *Blommornas undran* (1888).
Krug: *Majdrottningen* (1892).
Lindblad: *Drömmarna* (1882).

C. Körverk a capella:

Motetter, psalmer etc.

Bach: *Ich lasse dich nicht* (1881).
Byström: *Gammal svensk kyrkomusik: Psalm 298, Lætabundus* (1892).
Gounod: *Vendredi Saint* (1882).
Haydn: *Aftonbön* (1892).
Norman: *Jordens oro viker* (1883).
Palestrina: *Psalmus Cl.mus Davidis* (1892).

Af världslig karaktär:

Dürrner: *Es ist das Glück ein flüchtig Ding* (1882).
Gade: *Vattenliljan* (1881).
Josephson: *Morgonvandring* (1892).
Lindblad: *En sommarafton* (1892).
Norman: *Om våren, På berget, Linden* (1881), *Det guddommelige Lys* (1882).
Rubenson: Arrangement af *Du gamla, du friska* (1892).
Schumann: *Der Wasserman* (1882).
Svedbom: *Oro* (1892).

D. Arier och solosånger med orkester:

Bach: Ur Kantaten *Ach wie flüchtig, ach wie nichtig* (1885).
Gade: *Frühlings-Phantasie*, ensemble (1890).
Gluck: Ur *Ifigenia i Aulis* (1891), *Orfeus* (1893).
Mendelssohn: Ur *Elias* (1892).
Mozart: *Konsertaria* (1893).
Norman: Ur *Humleplockningen:* Signes visa (1888, 1889, 1897).
Reinecke: *Almansor* (1890).
Rubenson: *I skogen* (1895).

E. Solosånger med piano:

Beethoven: *Lieder von Gellert* (1892).
Schubert: *Liebesbotschaft, An Sylvia, Erlkönig* (1897).
Schumann: Ur *Frauenliebe und Leben* (1892).

II. Instrumentalverk:

F. För orkester:

Ouverturer:

Beethoven: *Leonora*, n:r 3 (1891), *Athens ruiner* (1897).
Berlioz: *Kung Lear* (1894).
Brahms: *Akademische Festouverture* (1898).
Cherubini: *Abencerragerna* (1883), *Anakreon* (1893).
Dvorák: *Husitska* (1893).
Gluck: *Alceste* (1881), *Ifigenia i Aulis* (1893).
Goldmark: *Sapfo* (1896).
Hartmann: *Hakon Jarl* (1893).
Mendelssohn: *Den sköna Melusina* (1890).
Mozart: *Idomeneo* (1890).
Norman: *Antonius och Kleopatra* (1886), *Festouverture* (1889).
Reinecke: *Ouverture:* Introduktion och fuga med koral (1884).
Schubert: *Rosamunda* (1897).
Schumann: *Genoveva* (1887).
Söderman: *Konsertouverture* (1888).

Öfriga orkesterstycken:

Beethoven: Turkisk marsch ur *Athens ruiner* (1897).
Berwald: *Älflek* (1886).
Gade: Andante sostenuto ur *Symfoni op. 32* (1892).
Händel: *Konsert i G-moll* för stråkorkester (1891).
Norman: Larghetto ur *Symfoni i Ess-dur* (1886).
Rubinstein: *Andante* ur op. 17 n:r 2 (1895).

G. Kammmarmusikverk:

Berwald: *Septuor* (1892).
Schubert: *Oktett* (1892).

H. Solostycken:

Bach: *Preludium* för orgel (1885).
Beethoven: *Romans* för violin i G-dur (1893).

Såsom Musikföreningens musikaliska ledare och anförare hafva alltifrån dess stiftande verkat:

1880—1885: **Ludvig Norman**, Förste hofkapellmästare († 1885), konserterna 1—10.

1886—1890: **Conrad Nordqvist**, Förste hofkapellmästare, kons. 12—22.

1890, 1891: **Josef Dente**, Hofkapellmästare, kons. 24—26, samt dessutom 11:e kons.

1891—1898: **Franz Neruda**, Professor, kons. 27—50.

Dessutom såsom ledare för utförda a capella-körer:

Vilhelm Svedbom, fil. doktor, Sekreterare vid K. Musikaliska Akademien: kons. 2—5, 7, 10, 11.

Erik Åkerberg, tonsättare, musikdirektör, 25:e kons., hvarjämte

Richard Henneberg, hofkapellmästare, ledt den 23:e kons.

Vid alla de konserter, som gifvits i förening med orkester, har denna utgjorts af **K. Hofkapellet**, som sålunda biträdt vid kons. 1—27, 29—31, 33—50, tills. 48 konserter.

Såsom biträdande vid inöfvandet af föreningens kör hafva medverkat:

D:r **V. Svedbom**, hrr **A. Edgren** samt **E. Åkerberg** (sedan 1888), som ackompagnatörer vid repetitionerna d:r **V. Svedbom**, fru **Ellen Enander**, f. **Dorph**, fru **Esther Gadelius**, f. **Sidner** samt frkn **Alfhild Larsson** (sedan 1894).

Slutligen må nämnas att Musikföreningen alltjämt sökt bereda i vanlig mening icke konsertbesökande inom samhället ett nöje genom inbjudande att åhöra föreningens generalrepetitioner, och hafva vid sådana tillfällen ihågkommits pensionärerna vid Pauvres Honteux och Borgerskapets Änkhus, elever vid Fria konsternas akademi, Blindinstitutets elever m. fl.

—⊹—

Saint-Saëns om nutidens musikrörelse.

»Revue de l'Art» har nyligen innehållit en intressant studie af af ofvannämnda innehåll, ur hvilken vi anföra följande utdrag.

Ett märkligt faktum i den moderna musikvärlden är Instrumentalmusikens emancipering. Förut en vokalmusikens tjenarinna, tog den plötsligen uppsving, blottade en ny värld och stälde sig som medtäflarinna till sin forna herskarinna. Efter denna revolution, hvari Beethoven var hjelten, kämpa de båda makterna oupphörligt med hvarandra, ehuru hvar och en har sin egen domän; den ena operan och oratoriet, den andra symfonikonserten och instrumentalmusiken. Det har gifvits hårda sammanstötningar. Och så afföllo trupper från det ena lägret till det andra, de stridande blandade sig småningom med hvarandra, så att förvirringen nu blifvit allmän. Man hugger ännu, ehuru lamt, på hvarann, men publiken syns ej intressera sig derför, den löper från operetten till symfonien, från Wagnerdramat till den gamla operan, från tyska kapellmästare till italienska sångare . . .

Förrädiskt angripen af konserterna på sitt eget område känner sig teatern, i det den å sin sida drar nytta af sin symfoniska käpphäst för att intränga i konserten och ur den fördrifva den egentliga symfonien och oratoriet. Det ges så att säga hvarken konsert eller teater mer, utan en hybrid, allmän genre, en kompromiss-situation, som ej låter något vara på sin rätta plats. Detta är icke det framsteg man för femtio år sedan, då den musikaliska världen råkade i så stark rörelse, trodde sig kunna hoppas: det är en kris, ett kaos, ur hvilket sannolikt i framtiden en ny ordning skall framgå.

Occidenten gör sig gerna lustig öfver orientens stillastående. Orienten kunde betala med samma mynt och skratta åt den för dess obeständighet och oförmåga att någon tid hålla fast vid en form eller en stil, och öfver manien att till hvarje pris söka upp något nytt utan ändamål eller orsak. Operan hade vid slutet af förra århundradet funnit en förtjusande form, som passade till allt och som man gjort väl uti att bibehålla så länge som möjligt, nämligen den som Mozart gjort så berömd . . . Mozart har visat hur det är möjligt att äfven lämpa arior, duetter och andra stycken noga till situationen och undvika monotonien i regelmessiga satsföljder. Nu begär hela världen, som bekant, att hela akter skola framträda gjutna i bronsen, utan arior, utan recitativ, utan några »stycken» af något slag: musikvärlden hvimlar af unga Herkules'ar som ansträngа sig att lyfta klubban i höjden. Det torde nog ha varit klokare om de låtit den behålla henne, som för första gången med en för honom allena känd kraft höjt densamma. Men då man nu vill vara lika stark, ja starkare än Herkules sjelf, maskerar man den egna vanmakten under en med etiketten af »modernism» och »öfvertygelse» åt publiken utslungad extravagans . . . Publiken, som instinktivt beundrar Herkules (utan att alltid förstå honom), då den känner sig ställd inför en obestridlig kraft, tyckes för öfrigt gent emot hans efterapare och efterföljare intaga en allt kyligare hållning och ej finna någon rätt smak i deras komiska klubbsvängningar.

—⊹—

Musikfesten i Bergen

26 juni — 3 juli 1898.

Komitén för ofvannämda musikfest i Norge denna sommar har utfärdat följande cirkulär:

Den stora landsutställning och internationella fiskeriutställning, som öppnas d. 16 maj d. å. i Bergen, kommer att gifva en allsidig bild af Norges handtverk och industri, bildande konst, landtbruk och fiskeri, på samma gång som åtskilliga af de på fiskeriyrkets område mest framstående nationer deltaga i den internationella fiskeriutställningen.

Men äfven på andra områden skall helt visst utställningen väcka såväl in- som utlandets uppmärksamhet. Särskilt gäller detta den stora *musikfest*, som eger rum i veckan från 26:te juni till 3 juli, och vid hvilken endast verk af norska komponister komma att utföras. Den norska tondiktningen har ju redan länge väckt intresse och beundran hos världens musikidkare, och vid detta tillfälle skall beredas tillfälle att mottaga det rikaste intryck af den ståndpunkt den nu intager. Komponisterna skola sjelfva anföra sina resp. verk, hvilka beträffande det orkestrala utföras af en bland Europas utmärktaste orkestrar, nämligen Concertgebouw-orkestern från Amsterdam, medan de stora körverken skola utföras af en fruntimmers- och herr-kör på 400 medlemmar. Dessutom har det lyckats förmå ett antal framstående solister att deltaga i festen. Det arrangeras 6 konserter med 3 olika program, och man har för tillfället låtit uppföra en musikhall, som rymmer 3,000 åhörare.

Namnen på de norska komponister och konstnärer, som personligen medverka och de tonsättningar, hvilka komma att uppföras, äro den bästa borgen för att musikfesten i Bergen 26 juni — 3 juli blifver en konstnjutning af hög rang. Följande kör- och orkesterverk komma att uppföras

under ledning af komponisterna: Edvard Grieg, »*Pianokonsert A Moll med orkester*» och Scener ur »*Olav Trygvason*» för soli, kör och orkester, med *fru Ellen Gulbranson* i vølvens parti, Johan Selmer: »*Nordisk Festtog*», och »*Tyrkerne gaar mod Athen*», Christian Sinding: *Pianokonsert Dess dur med orkester*, Gerhard Schjelderup: »*Orkestersuite ur julspelet* »*En helligaften*», Johan Svendsen: »*Norsk Rhapsodi no. 3*», »*Norsk folkemelodi för stråkorkester*» och »*Symphoni no. 1 D dur*», Ole Olsen: »*Aasgaardsreien, symphonisk dikt för orkester*», Iver Holter: »*Orkestersuite ur Götz von Berlichingen*», Chr. Cappelen: »*Geistliche Lieder*» *för blandad kör a capella*, Johan Halvorsen: »*Vasantasena, orkestersuite*».

En följd af norska romanser och instrumentalsoli af andra norska komponister skola också utföras, och förutom de redan nämnda komma bl. a. också följande konstnärer att assistera vid konserterna:

Pianisterna fru Erika Nissen och fru Agathe Grøndahl, sångerskorna fru Ellen Gulbranson, fru Gmür Harloff och frøken Jacobine Madsen samt sångarne Thorvald Lammers och Ingolf Schjøtt.

Bergen d. 20 april 1898.

John Grieg.

Föreståndare.

Johan Bøgh. D. Hilmers. Kr. Jebsen. Conrad Krøepelien. Joh. Ludw. Mowinckel.

Musikpressen.

På Carl Gehrmans förlag har utkommit:

Gustaf Hägg: *Elegie.* Till minnet af Zacharias Topelius. Pris 1 kr.

Detta melodiskt stämningsfulla och rikt harmoniskt omvexlande pianostycke har naturligtvis utgifvits med anledningen af den gamle diktarens och författarens nyss timade frånfälle och är på det fina omslaget försedt med hans porträtt från senaste tid.

Litteratur.

På Carl Warmuths förlag, Kristiania, har utkommit:

Gustav Fr. Lange: *Praktisk Harmonilære.*

Författaren till denna bok om 147 sidor (priset är icke angifvet) är lärare vid Musikkonservatoriet i Kristiania. I bokens företal säger han, att den ej gör anspråk på att vara någon vetenskaplig afhandling öfver ämnet utan endast en praktisk lärobok. Författaren säger sig i det stora hela ha slutit sig till Richters bekanta harmonilära. Boken börjar med en »Inledning» på några sidor med öfversigt öfver den elementära musikläran och synes för öfrigt stå Richters bok mycket nära till innehåll som omfång.

Att icke utsätta pris på böcker och musikalier är en i Danmark och Norge rådande ovana hos förläggare, hvilken för den köpande allmänheten är till stor olägenhet. Skall man köpa eller rekvirera en bok, vill man veta priset på densamma, hvilket vi också anse förläggarne skyldiga att till allmänhetens gagn utsätta på förlagsartikeln.

Från scenen och konsertsalen.

Kungl. operan. April 17. Thomas: *Mignon* (Mignon, Philine, Fredrik: fru Linden, frökn. Karlsohn, Edström; Meister, Lothario: hrr Ödmann, Lejdström). — 18, 20. Wagner: *Valkyrian* (Brünnhilde: fru Gulbranson, gäst). — 22, 28 Wagner: *Lohengrin* (28/4 Ortrud: fru Gulbranson, gäst). — 23. Adam: *Konung för en dag.* — 24. Mozart: *Don Juan.* — 25. Boito: *Mefistofeles* (Margareta-Helena, Pantalis; fruar Frödin-Lindberg, Wallgren; Mefistofeles: hr Söderman). - 27, 30. Gounod: *Romeo och Julia* (Julia: frk. Petrini, gäst; Romeo: hr Lemon). — 29. *6:e Symfonikonserten* med biträde af fruar Ellen Gulbranson och Sterzel samt Filharmoniska sällskapet (dirigent: hr Stenhammar) 1. Gluck: uvertyr till »Alceste»; 2. Wagner: »Träume» och Elisabeths helsningssång ur »Tannhäuser» (fru Gulbranson); 3 Fr. Schubert: Symfoni H moll (ofullbordad); 4 Grieg: »Olav Trygvason» (se nedan: Filharmoniska sällskapets konsert).

Södra Teatern. April 17—24. *Hvita hästen.*

Musikaliska akademien. April 19, 21. *Musikföreningens* 50:e konsert: Händel: »Jefta», oratorium. Biträdande: grefvinnan M. Taube, fru D. Edling, frök. A. Piehl; hrr C. F. Lundqvist och Salom. Smith samt kongl. hofkapellet. Dirigent: prof. Fr. Neruda. — 24. *Bellmanskörens* Vårkonsert. Biträdande: fru D. Möller, frök. Alfhild Larson; hr W. Klein. Dirigent: hr Er. Åkerberg. — 26. *Filharmoniska sällskapets* 3:e abonnementskonsert (XIV säsongen). Biträdande fruar Ellen Gulbranson, Olga Sterzel samt en musikälskare och kgl. hofkapellet. Dirigent: hr W. Stenhammar. 1. Fr. Berwald: uvertyr till »Estrella di Soria»; 2 Valborg Aulin; »Procul este», dikt af C. O. af Wirsén, komp. för mezzosopran (fru Sterzel) bland. kör och ork.; 3 Grieg: »Fra Monte Pincio», »En Svane», sånger (fru Gulbranson) med ork.; 4. L. Norman: »Der borta», »Om våren», »På berget», sånger för blandad kör a capella; 5. Grieg: Scener ur »Olav Trygvason», ofullbordadt drama af Bj. Björnson, komp. för soloröster blandad kör och stor ork. (op. 50).

Vetenskapsakademien. April 22. *Musik- och Bellmansafton* af hr Sven Scholander.

Fru Gulbranson har efter representationerna af »Valkyrian», fortsatt sitt gästspel som Ortrud i »Lohengrin», ett parti, hvars utförande af henne nu såsom förr kan betecknas såsom fulländadt. Äfven som konsertsångerska har hon låtit höra sig under denna vistelse i sin födelsestad, då hon medverkade vid Filharmoniska sällskapets senaste konsert med utförande af Griegs »Fra Monte Pincio» och »En Svane» samt Völvens parti i hans »Olav Trygvason» och sedan å operans 6:e symfonikonsert derjemte utförde Wagners solosång »Träume» och Elisabeths helsningssång i »Tannhäuser», allt detta med orkester. Fru Gulbranson har med hvad hon här presterat visat sig företrädesvis som storslagen Wagnertolkarinna, en egenskap som äfven gjorde att hon förträffligt återgaf Völvens kraftigt dramatiska parti. Af Griegs sånger vann hon särdeles med »En Svane» så rikt bifall, att sången bisserades.

Ett annat gästspel af svensk sångerska har varit fröken Petrinis efter återkomsten från hennes uppträdande i Ryssland. Hennes första rol har denna gång varit Julias i Gounods »Romeo och Julia», om hvars utförande vi flere gånger förr yttrat oss.

Senaste operakonserten var ttll en del upprepning af Filharmoniska sällskapets sista och med dess dirigent, hr Stenhammar, till ledare. Namnet »symfonikonsert» uppbar den egentligen endast med två instrumentalnummer: Glucks gammalklassiska enkla uvertyr till »Alceste» (uvertyren kallades dock förr »Sinfonia») och Schuberts ofullbordade H moll-symfoni. Hofkapellet hade emellertid för öfrigt att ackompanjera alla öfriga nummer. Schuberts melodifagra symfoni återhör man alltid gerna, om än denna liksom hans stora i C dur är något långdragen genom täta upprepningar af motiven. Griegs dramatiska musik, som utgjorde konsertens slutnummer, tog sig fördelaktigare ut å k. operan, der lokalen lämpar sig bättre för orkestermusik än i Musikaliska akademien.

Af våra stora musiksällskaps vårkonserter inträffade Musikföreningens först. Denna egde en särskildt högtidlig prägel såsom föreningens 50:de; också var estradens fond prydd med stiftarens, Ludv. Normans, byst, omgifven af bladväxter och flaggor, hvarjämte en broschyr öfver föreningens verksamhet utdelades. Programmet upptog denna gång Händels sista verk, oratoriet »Jefta», hvars bibliska innehåll är bekant, med en modernare instrumentation af Arth. Sullivan. Oratoriet gafs för öfrigt efter bearbetningen i »Deutsche Händelsgesällschafts» och Novellos upplagor samt I. v. Mosels bearb. Tre körer och en aria med recitativ ur Händels »Debora» ha tillagts. »Jefta» står visserligen ej på samma höjd som »Messias», »Josua» eller »Samson», men präktiga körer och äfven solonummer (dessa gamla oratoriers svagaste och mest föråldrade partier) hålla intresset ständigt vaket. Ypperliga solister egde föreningen denna gång i fru D. Edling (Sorge, Jeftas gemål), grefvinnan Taube (Jeftas dotter Ifis), hrr Lundqvist (Jefta) och

Salom. Smith (Zebul, hans halfbroder). Sorges och Jeftas solonummer framkallade i första rummet rikt bifall. Konserten gick i sin helhet förträffligt under ledning af prof. Neruda, som hyllades med en stor lagerkrans. Konungen bevistade konserten.

Filharmoniska sällskapets konsert hade ett mera blandadt program och inleddes med Fr. Berwalds underhållande »Estrella»-uvertyr, med ett par tema ur de kvinliga hufvudpersonernas arior. Efter denna följde en nyhet: »Procul este» af vår bekanta tonsättarinna frök. Valb. Aulin. Detta verk röjde betydande kompositionstalang och hade flere verksamma partier men hade felet att vara för långt utspunnet öfver den knapphändiga texten. Solot sjöngs vackert af fru Sterzel, hvars sympatiska röst skulle gjort bättre verkan med tydligare textuttal. Om fru Gulbransons föredrag af Griegsångerna ha vi förut nämnt här ofvan. Till programmet hörde för öfrigt Normans tre bekanta sånger för bland. kör à capella »Der borta», »Om våren» och »På berget» och slutnumret utgjordes af Griegs »Olav Trygvason», förut af Filh. sällskapet utförd å konserter 1890 och 91. Griegs kända originela stil och kraftiga rytmik uppenbarar sig äfven här, men vexlingen mellan kören och Offergoden eller Völven är något enformig och lång. Ett präktigt nummer är bönen »I som op af Urdarbrönden». Konserten anfördes med omsorg och liffullhet af hr Stenhammar.

Bellmanskörens vårkonsert gafs för talrik publik med omvexlande program af underhållande solonummer och väl sjungna körer, hvari särdeles tenorernas röster klingade vackert.

Hr Scholander gaf som vanligt sin musikafton för »utsåldt hus». Den utmärkte vissångaren bjöd denna afton jemte Bellmanssånger på svenska visor af Sehlstedt och Fröding samt tyska och franska sådana. Publikens bifall var af lifligaste slag.

Från in- och utlandet.

Kungl. Operan. Fröken Petrini är engagerad för ett kortare gästspel här. Salomans opera »I Bretagne» torde snart vara färdig att uppföras.

Musikaliska akademien. Till vice preses valde akademien vid senaste sammanträde kyrkoherden d:r Evald Bergman.

Utmärkelse. Fru Ellen Gulbranson fick den 20 april efter andra akten af »Valkyrian» genom kammarherre Burén mottaga medaljen *Literis et artibus.*

Fru Pauline Åhman, f. Lamby, f. d. medlem af hofkapellet, hvari hon allt ifrån 1852 tjenstgjort som harpspelerska, fylde den 20 april 86 år. Ännu i besittning af goda själs- och kroppskrafter följer hon med intresse hvad som sker inom musikvärlden. Fru Åhman är elev af den utmärkte harpvirtuosen Edouard Pratté.

D:r Karl Valentins 7:de musikhistoriska föreläsning i Vetenskapsakademien den 15 april hade till ämne Seb. Bach och hans tid. Följande musiknummer, utförda af hr W. Stenhammar och elever till Rich. Andersson (som föranstaltat föreläsningarne) utfördes: Couperin: La Favorite, Les Moisonneurs; Rameau: Le Tambourin, Menuet, La Poule; Seb. Bach: Inventions ur Partita C moll-Sinfonia, Allemande, Rondo, ur »Das Wohltemperierte klavier: Preludium und Fuga Ciss dur och F moll. Toccata und Fuga D dur.

Med intresse motses fortsättningen af dessa föreläsningar under nästa säsong.

Invigningskonsert. Kristliga föreningen af Unge Män invigde sin nya lokal i eget hus, n:o 35 vid Birgerjarlsgatan, bl. a. med en konsert, hvarvid under dir. Hugo Lindqvists anförande utfördes kör- och solosång samt violinnummer af konsertm. L. Zetterqvist (Beethoven: Romans F dur, Bach: Gavott). Af körsångerna — alla svenska — må nämnas »Hymn» af John Morén och »Styrbjörn Starke» med barytonsolo (dir. O. Lejdström) af Gustaf Norén.

Föreningens stora sal lär vara i akustiskt hänseende särdeles lyckad och rymma lika många personer som Vetenskapsakademiens hörsal.

Hedersgåfva. Vid Musikföreningens fest å Grand Hotel den 19 april efter konsertens slut öfverlemnades till professor Neruda en hedersgåfva med anledning af att han dirigerat 25 af de nu i Musikföreningen gifna 50 konserterna. Gåfvan, som åstadkommits genom frivilliga bidrag af föreningens medlemmar, utgjordes af en reproduktion af Händels manuskript till oratoriet Jefta, inbundet i praktband af röd marokäng, hvars första pärm är utförd i silfver med orneringar och musikemblem och i midten en sköld med dedikationen: »Till Franz Neruda från Musikföreningen, Stockholm 1898». Silfverarbetet är utfördt af juvelerarefirman C. G. Hallberg och bokbinderiarbetet af hr G. Hedberg, det hela efter ritning af arkitekt Martin Borgstedt.

Gåfvan öfverlämnades af fil. d:r V. Svedbom, som, sedan han utbragt den första skålen för den ädla konst, åt hvilken föreningen egnade sin versamhet, ånyo tog till ordet för att i varma och vältaliga ordalag, ofta afbrutna af lifliga bifallsyttringar, uttala föreningens tacksamhet till sin mångårige ledare professor Franz Neruda. Skålen tömdes under jubel och beledsagades af lefverop.

Omkring 200 personer, herrar och damer, bevistade den angenäma festen.

Sigrid Arnoldson gasterar för närvarande med vanlig framgång å Nya tyska teatern i Prag. Hon har hittills uppträdt som Mignon och två gånger sjungit Violettas parti i »Traviata» för utsålda hus under jubel och blomsterregn. I onsdags uppträdde hon som Margareta i Gounods »Faust».

Anna Norrie afreser inom kort från Köpenhamn till Leipzig för att där börja ett nytt gästspel.

Svenska Telegrambyråns Annonstaxa 1898 har utkommit i ett prydligt, innehållsrikt häfte. Jemte det vanliga innehållet af skandinaviska och finska tidningars och tidskrifters utgifningstid, annonspris etc., meddelas post- och telegrafunderrättelser samt en post- och järnvägskarta öfver Sverige samt åtskilliga tidningars annonser, en tafla, visande tidskilnaden mellan Stockholm och Göteborg, Kristiania, Petersburg, London, Berlin, Wien, Paris och Newyork samt vyer öfver byråns lokaler i Stockholm samt filialer i Malmö och Helsingborg.

Lunds studentförening har åt sin anförare, kapellmästare A. Berg, i anledning af dennes nyligen firade bröllop öfverlemnat en gåfva, bestående af en silfverpokal med inneliggande 900 kr. i guld.

Göteborg. På Stora teatern har Lombergska operaturnén d. 23—30 april gifvit en följd af operor med biträde af artister från kgl. operan i Stockholm. Representationerna började med »Mignon», hvari fru Linden sjöng titelpartiet, frök. Anna Fehrnquist Philines; Lothario återgafs först af hr C. Lejdström, sedan af hr C. Hansen. Efter »Mignon» följde »Orfevs» (fru Linden, frök. Fehrnqvist), »Carmen» (fru Linden, hrr Bratbost, C. Lejdström) och »Cavalleria rusticana», hvari frök. Gerda von Sydow gjorde sin första debut som Santuzza, hrr Bratbost och Lejdström medverkade. Äfven »Pajazzo» uppfördes med sistnämnda hrr artister och hr Åke Wallgren, debuterande som Tonio. Orkestern dirigerades af hr Rich. L'Arronge, kapellmästare vid hofteatern i Stuttgart.

Den 20 april gaf Filharmoniska sällskapet sin första årskonsert i Reallläroverkets sal. Programmet upptog: 1. Haydn: »Årstiderna», a) Våren, b) Sommaren; 2. Aug. Söderman: Missa solennis. Solister voro fru Emilia Walter, frök. Math. Bohle, hrr Max Strandberg och Otto Edberg. Konserten dirigerades af kapellmästare Fr. Rung från Köpenhamn. Den 26

april gafs här af hr Sven Scholander en musik- och Bellmansafton.

Från våra grannländer.

Kristiania. 17—28 april. Kristiania teater har under denna tid endast haft dramatisk repertoar. Å Eldorado har operettföreställningarna fortgått med Audrans »Suzette», Millöckers »Gasparone» (frök. Grönberg gäst) och Offenbachs »Røverne», hvari frök. Lulli Sperati gjort sin första debut. Äfven »Wermländingarne» har der uppförts och »Stabstrumpetaren» som benefice för frök. Hildegard Lindzén. Från d. 2 maj börjar Lombergska operaturnén gifva föreställningar å denna teater med samma repertoar som i Göteborg (se ofvan) och med biträde af samma operaartister från Stockholm. Den 23 och 30 april gåfvo hr Thorwald och fru Malla Lammers »Norsk Folkviseaften». Programmet upptog: 1. Kjæmpeviser, 2. Skjæmteviser och 3. Andre viser. Holters kör gaf d. 23 en kyrkokonsert med biträde af frök. Maria Paulsen och hr Chr. Cappelen. Konserten upprepades d. 27 april.

Helsingfors 16—27 april. Af pjeser med musik har Svenska teatern gifvit »Kung Christian II», och Finska T. »Princessan af Cypern». Den 17 april gafs en «påskkonsert» i Nya kyrkan, hvarvid frökn. Vivi Gammal och S. Roos samt hrr Gregorowitsch och A. Lindroos medverkade. Samma dag kl. 5 e. m. gaf operasångaren Hjalmar Frey en afskedskonsert, biträdd af hr Alarik Uggla. Filharmoniska Sällskapet gaf d. 22 april i universitetets sollennitetssal en konsert, hvarå uppfördes Mozarts »Requiem» under dir. Kajanus' ledning. Medverkande voro fr. Kisljakow (fr. Petersburg), frök. Alex. Ahnger, hrr E. Eklund, A. Ojanperä, symfonikören (förstärkt) och Filh. Sällsk:s orkester. Konserten upprepades d. 27, då hr Gregorowitsch äfven spelade Beethovens konsert. Vid 7:de symfonikonserten upptog programmet Beethovens »Leonora«-uvertyr n:o 3 och Mozarts Requiem. Populära konserterterna i Societetshuset ha fortgått som vanligt.

Den 11 maj firar sångsällskapet »M. M» 20:e årsdagen af sin första offentliga uppträdande med en konsert i universitetssalen och derpå följande festsoaré i societetshuset.

Köpenhamn 17—29 april. Kgl teaterns märkligaste tilldragelse under denna tid är första uppförandet af Verdis «Othello». I hufvudrollerna uppträdde dervid fröken Dons som Desdemona, fru Christensen som Emilia, hrr Fr. Brun och Simonsen som Othello och Jago. Repertoaren har vidare upptaget »Vølund Smed», melodram i tre akter af Holger Drachmann med musik af Fini Henriques, »Hans Heiling», »Orfevs og Eurydike» samt »Farinelli» och ett par större balletter. Å Morskabteatret har gifvits operetterna »Røverne» af Offenbach och »Boccaccio». I Sommerlysts konsertsalong ha som solister låtit höra sig fru H. Quiding, frk. A. Frisch, hrr Viggo Langer och Lüzhaft i »Martha», »Trubaduren» och »Friskytten». Paläkonserterna ha ett par gånger haft uteslutande Wagnerprogram. Den 18 april gafs konsert af konsertsångerskan frk. Henny Schmidt med biträde af pianisten fru Ida Christensen Geelmyden och kapellm. Ludv. Holm. Studentersangforeningen gaf d. 27 konsert i universitetets festsal med biträde af hr V. Bielefeldt. Programmet framhöll särskildt J. P. E. Hartmanns kantat i anledning af kung Christians 70 års-födelsedag.

Paris. Massenets opera »Thaïs» återupptogs d. 13 april på Stora operan med tillägg af en ny akt (den tredje) och en ny stor ballett i andra akten. Utförande likasom sceneri berömmes mycket. Särdeles vann åtskilliga, spirituela och pikanta detaljer i balletten stort bifall. Hufvudrolerna innehades af m:lle Berthet, hrr Delmas och Vaguet. — Vid första uppförandet af Verdis tre nya kyrkliga kompositioner var Stora operans salong fyld. »Stabat mater» gjorde stor verkan och ej mindre bifall vann det derpå följande »Te deum». Mest omtyckt blef dock »Ave Maria», som måste till följd af de stormande bifallsyttringarne omtagas.

Bruxelles. Massenets »Herodiade» har nyligen upplefvat 100:de föreställningen på Théâtre de la Monnaie.

Leipzig. Vid härvarande konservatoriums elevuppvisningar framträdde äfven två svenska, hr Bruno Liljefors från Upsala och fröken Sara Wennerberg från Göteborg. Den förre framförde en uvertur i C moll, fröken Wennerberg Preludium, fuga och etyd för piano. Fugan säges ha visat kontrapunktisk skicklighet och tonsättarinnan dokumenterade sig äfven som talangfull pianist vid utförandet af sina verk.

Originalpartituret till Rossinis »Wilhelm Tell» har nyligen förvärfvats af Paris-konservatoriet, hvars bibliotekarie Weckerlin under mer än tio år sträfvat efter att införlifva den musikaliska skatten med biblioteket.

Vår musikbilaga.

Med 10:de numret sändes till Svensk Musiktidnings *helårsprenumeranter* musikpremien för året, ett *Musikalbum*, innehållande för piano 2 händer: **L. van Beethoven:** *Kontradans*, **Jul. Schulhoff:** *Confidence*, impromptu, **J. Ad. Hägg:** *Impromptu* och *Lied an...*, **Alb. Lindstrand:** *Minne af Robert Schumann*, samt för en röst (basbariton) med piano: **A. M. Myrberg:** *Svärmeri.*

Beethovens »kontradans» torde vara föga känd af våra pianister. Den store mästarens snille förråder sig äfven i detta pianostycke, som helt visst skall för en hvar Beethovenspelare befinnas intressant och musikaliskt värdefullt. — Pianokompositionerna af J. Ad. Hägg äro i samlingen »Albumblätter» utgifna af »Det nordiske forlag» (Köpenhamn), likasom »Neun Karakterstücke» båda samlingarna innehållande ovanligt värderik musik, anmälda förra året i denna tidning. Genom direktör Hennings vänliga erbjudande ha vi kunnat intaga Häggs båda stycken i musikbilagan — Schulhoffs »Impromptu» har införts till minne af denne nyss aflidne, förr så värderade tonsättare. — Direktör Alb. Lindstrand, på senare tid fördelaktigt bekant genom sina pianoetyder m. m., har äfven med sitt »Schumannsminne» lemnat ett vackert bidrag till bilagan. Slutligen må påpekas Myrbergs melodiskt välklingande sång, som troligen vinner popularitet, helst som dess omfång (från a till d) lämpar sig för de flesta röster.

Dödsfall.

Behr, Franz, komponist, f. 22 juli 1837 i Lübthen (Mecklenburg), † 14 febr. under ett besök i Dresden. Behr, som gjort sig vida bekant genom öfver 500 af honom utgifna populära salongskompositioner, har varit bosatt än i Österrike än i Schweitz och Ungern samt slutligen under längre tid i Paris.

Enequist, Eugenia Mathilda, sångerska, född 28 mars 1833 i Visby, afled d. 10 april i London.

Hon började vid 17 års ålder studera sångkonsten i Stockholm och sedan i Leipzig samt efter 1856 i Paris för Masset, hvarefter hon debuterade å Théâtre italien som Adalgisa (Norma). Hon uppträdde derefter under namnet signora Biondini. De senare åren har hon bott i London, stundom i Paris samt upprepade gånger (1862, 1865, 1879) besökt Sverige. Hon egde en ovanligt hög och böjlig sopran och intager som koloratursångerska en betydande rang, utmärkande sig för sällsynt strupfärdighet.

Shaleen, Peter, organist f. 1833 i Gårdsby socken i Småland, † 17 febr. i Center city, Minnesota.

Enligt hvad det uppgifves tog Shaleen hemma i Sverige skollärare- och organistexamen och lär ha varit den förste som gaf vår sedermera så frejdade landsmaninna Kristina Nilsson undervisning i sång och musik. Med sina föräldrar flyttade han öfver till Amerika och var sedan 1856 organist vid svenska lutherska församlingen i Center City.

En Stainerviol

finnes till salu. Vidare meddelar

Nordiska Annonsbyrån,
Göteborg.

Ludwig van Beethoven,

vackert porträtt å kartong, finnes i bok- och musikhandeln å **50 öre.**

Svensk Musiktidnings Expedition.

I Musik- och Bokhandeln:

Populär

Piano-Skola

med

Klaviatur-Tabell

för noternas snabba inlärande.

Ny, lättfattlig undervisningsmetod för barn, öfversatt och bearbetad efter

Prof. **H. von Bocklet.**

Häft. 3 kr., i pappband 3: 50, clothband 4 kr.

»Enkel, praktisk och fullt systematisk gående i lagom hastighet och utan hopp från det lättare till det svårare. Torde vara den bästa pianoskola vi hittills haft i Sverige. En ytterligare förtjenst hos det verkligen vackra arbetet är att bearbetaren förmått göra det så alltigenom svenskt som det verkligen är.»
(Gotlands Allehanda.)

Elkan & Schildknechts Musikhandel
28 Drottninggatan 28.

Eleganta Permar

till Svensk Musiktidning finnas till salu à ***2 kronor*** hos P. Herzog, Malmskilnadsgatan 54.

Musikalbum X

Pris 1 krona

fins till salu å Expeditionen, Kungstensgatan 56, 3 tr., samt i bok- och musikhandeln.

Innehåll: för piano: **G. Hägg:** *Vals-Arabesk,* **Karl Valentin:** *Om Våren,* **A. M. Myrberg:** *Berceuse,* **H. Goetz:** *Andantino* ur Sonatine op. 8, **G. F. Lange:** *Melankoli;* sång med piano: **Gösta Geijer:** *Harpolekarens sång* ur »Vapensmeden» af V. Rydberg för baryton (e—e).

OBS. Äldre årgångar

af denna tidning, med eller utan musikbilaga, erhållas till nedsatt pris (endast kontant) å expeditionen.

Skandinaviska Orgelfabrikens
Kammarorglar,

hvarå de nyaste uppfinningar och förbättringar tillämpas, äro af våra förnämsta orgelkännare såväl i Stockholm som i landsorten *enhälligt* vitsordade för att vara de **bästa** i norden tillverkade. Prisbelönta i Köpenhamn 1888 (enda pris med medalj), i Norrköping 1889, i Helsingborg 1890 (första pris). Priskuranter sändas på begäran franko.

Skandinaviska Orgelfabriken.
Kontor och utställning i Stockholm:
Mästersamuelsgatan 24.

Festmarsch

för piano af *Gustaf Hägg.*

Denna vackra och ståtliga marsch finnes nu att tillgå i godtköpsupplaga à

50 öre.

Svensk Musiktidnings förlag.

PIANOLEKTIONER

efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen.

Kungstensgatan 56, 3 tr.

Mottagning kl. 9—10 f. m. och 3—4 e. m.

Frans J. Huss.

Herrar Musici och Tonsättare,

hvilka önska till tryck befordra sina opus, kunna få dem väl och billigt utförda i litografiskt nottryck af gammal, van notlitograf.

J. F. Lindblom,
Stockholm, Saltmätaregatan 5, Norr.

J. G. MALMSJÖ

GÖTEBORG

Etablerad 1843.

Kongl. Hofleverantör.

Tjuguen **första** pris, **in- och utrikes.**

Flyglar och **Pianinos**

Beqväma afbetalningsvilkor.

Talrika vitsord
från framstående musici och konstnärer, bl. a. från **Alfred Reisenauer, Professor Franz Neruda, Alfred Grünfeld, Moritz Rosenthal, Prof. Franz Mannstädt, Dir. Aug. Körling, Mad. Teresa Carreno, Fru Margareta Stern, Fru Hilma Svedbom, Fröken Tora Hwass** samt **Kungl. Musikaliska Akademien** och **Göteborgs** mera framstående musici och musiklärarinnor.

J. LUDV. OHLSON

STOCKHOLM

16 Regeringsgatan 16

Flyglar, Pianinos och **Orgelharmonier** af de bästa *svenska* och *utländska fabriker* i **största** lager till **billigaste** priser under fullkomligt ansvar för Instrumentens bestånd.

Obs.! **Hufvuddepot** för **Blüthners** verldsberömda Flyglar, samt **Rönischs & Steinweg Nachfolgers** utmärkta Pianinos.

Svensk Musiktidning

utkommer 1898 efter samma plan som förut, innehållande ***populär läsning i musikaliska ämnen, porträtter*** *med* ***biografier*** *och* ***musikbilaga****. Tidningen utgifves såsom förut två gånger i månaden (utom juli—aug., »den döda säsongen») till ett pris af* ***5 kronor*** *pr år, lösnummer 25 öre. Prenumeration sker här å* ***Expeditionen, Kungstensgatan 56,*** *3 tr., i* ***bok- och musikhandeln,*** *å posten och tidningskontor* ***I landsorten*** *prenumereras bäst å* ***posten****. — OBS.! Porträtt i N:o 1: H. K. H. Kronprins* **Gustaf** *(Musik. akad:s preses),* **Hildegard Werner,** *i N:o 2* **Kristina Nilsson de Casa Miranda,** *i N:o 3* **Leonard Borwick, Anders Willman,** *i N:o 4* **Willy Burmester, Arvid Ödmann** *(Tamino, Fernando, Zephoris, civil), i N:o 5* **Julius Günther** *och* **Conrad Behrens,** *i N:o 6* **Ossip Gabrilowitsch** *i N:o 7* **J. F. Törnwall** *och* **C. E. Södling** *i N:o 8* **Ellen Gulbranson** *som Brünnhilde i »Valkyrian» och* **Julius Schulhoff** *i N:o 9* **John Forsell.**

Innehåll: John Forsell: (med porträtt). — Om det musikaliska föredraget i slutet af 19.de århundradet (forts. och slut.) — Musikföreningen i Stockholm 1881—1898. — Saint-Saëns om nutidens musikrörelse. — Musikfesten i Bergen 26 juni—3 juli 1898. — Musikpressen. — Litteratur. — Från scenen och konsertsalen. — Från in- och utlandet. — Vår musikbilaga. — Dödsfall. — Annonser.

Stockholm, Köersners Boktryckeri-Aktiebolag, 1898.